

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Annettu Helsingissä 13 päivänä tammikuuta 1999

Päätös nro 1/99

Asia Irtisanomista ja virantoimituksesta pidättämistä koskeva oikaisuvaatimus

Päätökset, joihin haetaan oikaisua

Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen 20.4.1998 tekemä päätös, jolla A on pidätetty virantoimituksesta rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi, ja 22.6.1998 tekemä päätös, jolla A on irtisanottu ja pidätetty edelleen virantoimituksesta.

Oikaisuvaatimus

A on vaatinut päätösten kumoamista ja päätöksen 22.6.1998 täytäntöönpanon keskeyttämistä.

Asian käsittely

Poliisilaitos on antanut asiasta vastineen ja A vastaselityksen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Seinäjoen kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön päätöksellä 20.4.1998 ylikonstaapeli A on valtion virkamieslain 40 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla pidätetty virantoimituksesta rikossyytteen ja sen edellyttämien tutkimusten ajaksi 20.4.1998 alkaen toistaiseksi. Poliisipäällikkö on 22.6.1998 tekemällään päätöksellä irtisanonut ylikonstaapeli A:n virkasuhteen valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentin nojalla, ja samalla A on sanotun lain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla edelleen pidätetty virantoimituksesta.

Valtion virkamieslain 14 §:n 2 momentin mukaan virkamiehen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla. Lain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava. Lain 40 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta rikossyytteen ja sen

edellyttämien tutkimusten ajaksi, jos näillä voi olla vaikutusta virkamiehen edellytyksiin hoitaa tehtäväänsä; sekä 4 kohdan mukaan virkamies voidaan pidättää virantoimituksesta välittömästi irtisanomisen jälkeen, jos irtisanomisen perusteena oleva teko tai laiminlyönti osoittaa virkamiehen siinä määrin soveltumattomaksi tehtäväänsä, ettei virantoimitusta voida jatkaa.

Poliisiasetuksen 13 §:n 2 momentin mukaan poliisin on virassa ja yksityiselämässään käyttäydyttävä siten, ettei poliisin arvo siitä kärsi.

Selvitys tapahtumista

Irtisanomista koskevassa päätöksessä on todettu, että Seinäjoen käräjäoikeus on 17.6.1998 tuominnut A:n 31.3.1998 tapahtuneesta törkeästä rattijuopumuksesta 80 päiväsakon sakkorangaistukseen ja määrännyt A:n ehdolliseen ajokieltoon. Irtisanomisen perustelujen mukaan A:n tehtävänä poliisilaitoksessa on ollut toiminta hälytyspäivystäjänä, jossa tehtävässä hänen vastuullaan on päättää poliisille kuuluvan tehtävän suorittamisesta ja muista siihen liittyvistä välittömistä toimenpiteistä.

Oikeudellista arviointia

A on toiminut poliisilaitoksessa hälytyspäivystäjänä. Hänen on epäilty 31.3.1998 syyllistyneen törkeään rattijuopumukseen, mistä hänet on 17.6.1998 tuomittu sakkorangaistukseen. A oli kuljettanut henkilöautoa yleisessä liikenteessä nautittuaan alkoholia siten, että hänen verenalkoholipitoisuutensa oli ollut ajoaikana 1.22 promillea.

Kyseistä törkeätä rattijuopumusta koskevan rikosasian tutkimuksella on katsottava olleen vaikutusta A:n edellytyksiin hoitaa tehtäviään poliisilaitoksessa. A:n pidättämiselle virantoimituksesta rikostutkimuksen ajaksi on ollut laillinen peruste.

Valtion virkamieslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 291/1993 vp) perustelujen mukaisesti irtisanomisperusteen olemassaoloa harkittaessa on otettu huomioon poliisitehtävissä toimiviin virkamiehiin kohdistuvat erityiset vaatimukset. A on kuljettamalla autoa alkoholin vaikutuksen alaisena käyttäytynyt tavalla, joka ei vastaa hänen tehtäviään ja asemaansa poliisilaitoksen ylikonstaapelina. A:n käyttäytyminen on lisäksi ollut luonteeltaan sellaista, että poliisin arvo on voinut siitä kärsiä. Tähän nähden A:n syyllistymisen törkeään rattijuopumukseen on katsottava muodostavan sellaisen valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun erityisen painavan syyn, jonka perusteella A on voitu irtisanoa ylikonstaapelin virasta.

A on voitu pidättää virantoimituksesta irtisanomisen jälkeen, koska A:n menettely on osoittanut hänet siinä määrin soveltumattomaksi tehtäväänsä, ettei virantoimitusta ole voitu jatkaa irtisanomisen jälkeen.

Päätös

Oikaisuvaatimus hylätään.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 § 2 momentti, 25 § 2 momentti ja 40 § 2 momentti 4 kohta sekä poliisiasetus 13 § 2 momentti.

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Sahi, jäsenet Kairinen, Paavilainen, Äijälä ja A. Nieminen sekä vähemmistön jäsenet Kulla, Sipiläinen ja M. Nieminen sekä varajäsen Komulainen. Asian esittelijä Janne Aer.

Jäsen Kairisen perustelulausuma:

Yhtyen enemmistön kannan mukaiseen päätökseen muilta osin katson, ottaen huomioon hallitusmuodon 15 §:ssä säädetty uusi perusoikeus lakitasoiseen erottamissuojaan, ettei virkamieslautakunnan päätöksessä voida poliisin irtisanomisperusteena käyttää poliisiasetuksen säännöksessä olevaa kriteeriä poliisin arvosta, jota ei virkamieslaissa mainita.

Eri mieltä olleiden jäsenten Kullan, Sipiläisen, M. Niemisen ja varajäsen Komulaisen eriävä lausuma:

A on 17.6.1998 tuomittu sakkorangaistukseen törkeästä rattijuopumuksesta 80 päiväsakkoon veren alkoholipitoisuuden olleessa ajon aikana 1.22 promillea. Rikkomus kokonaisuudessaan on lievä ja muodostuu yhdestä teosta. Virkamieslautakunnalle ei ole esitetty näyttöä A:n soveltumattomuudesta poliisin tehtävään eikä myöskään hänen mahdollisesta alkoholiongelmastaan. A:n työtehtävät ovat olleet sen luonteiset, ettei rikkomus estä häntä toimimasta edelleen aikaisemmissa tehtävissään. A on palvellut pitkään nuhteettomasti poliisihallinnossa. Suomen hallitusmuodon 15 §:n 3 momentin mukaan ketään ei saa ilman lakiin perustuvaa syytä erottaa työstä. Tämä edellyttää ja korostaa irtisanomistapausten yksilöllistä arviointia ja virkamiesten tasapuolista kohtelua virka-asemasta riippumatta. A:n irtisanomiselle ei ole ollut asiaa kokonaisuudessaan arvioituna erityisen painavaa syytä ja tästä johtuen hyväksymme oikaisuvaatimuksen irtisanomista koskevalta osin.